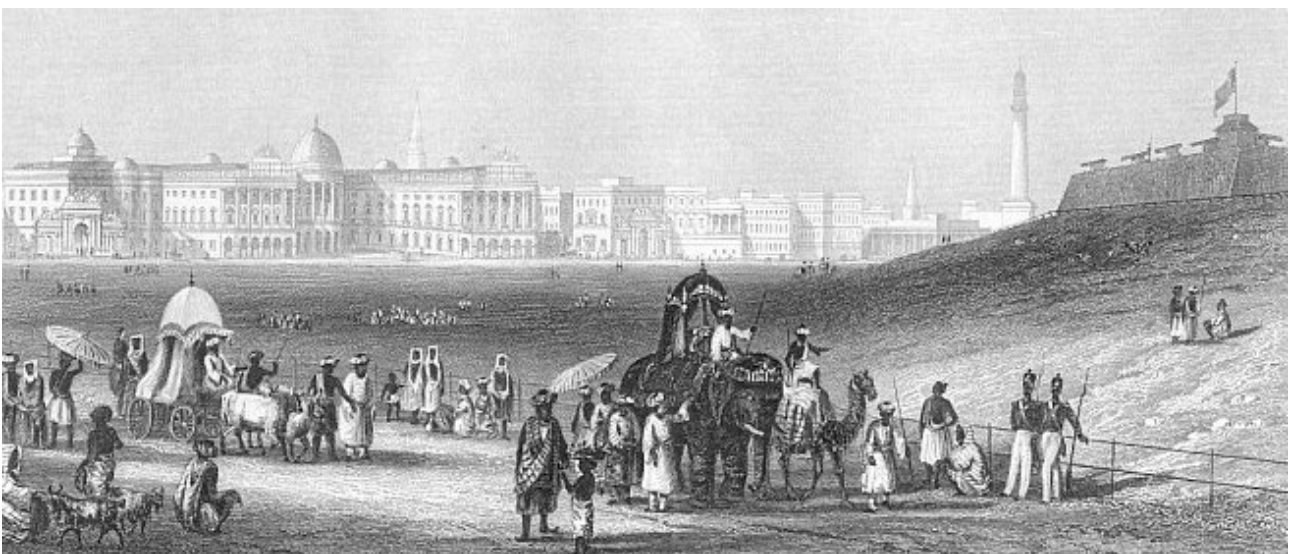

“Indisch” is geen scheldwoord

India staat vandaag de dag volop in de schijnwerpers bij de schakers. De wereldkampioen schaken komt uit India (Viswanathan Anand). De sponsor en naamgever van het meest prestigieuze schaaktoernooi van de wereld, het Tata toernooi in Wijk aan Zee, komt uit India (Rata Tata, geen grap zo heet hij echt!). Een hele horde met talentvolle jonge schaaktalenten, zowel mannelijk als vrouwelijk, komt uit India. En dit najaar wordt de WK-match om de wereldtitel, tussen Viswanathan Anand en de Noor Magnus Carlsen, gespeeld in Chennai, in India.

Hoewel India redelijk nieuw is als schaaknatie is de naam van India al heel lang verweven in de schaaktraditie. De Indische openingen zijn naar India genoemd. Het Indisch (1.d4,Pf6) is later uitgesplitst in afzonderlijke openingen, zoals o.a. het Koningsindisch, het Dame-Indisch en het Nimzo-Indisch, die stuk voor stuk weer een heel eigen karakter hebben. De naam “Indisch” voor de openingszetten 1.d4,Pf6 is in de 19e eeuw in Engeland ontstaan. Men keek in die tijd wat vreemd aan tegen deze voor die tijd zeer ongebruikelijke openingszetten. Het centrum van het schaakbord diende meteen bezet te worden door pionnen, zo vond men destijds. De zet d2-d4 als openingszet vond men al inferieur aan e2-e4, maar als men d2-d4 speelde, dan was het enige logische antwoord toch d7-d5, vond men toen. De naam “Indisch” werd al snel lacherig afgedaan, als iets wat alleen die “domme Indiërs” speelden. Toch is de naam “Indisch” niet ontstaan als scheldwoord.

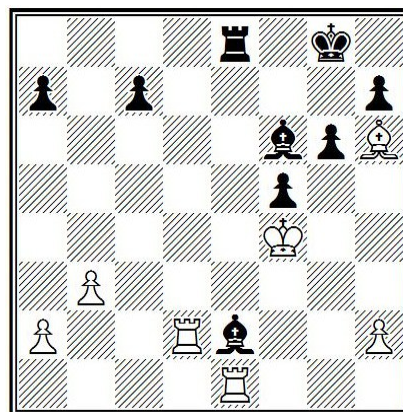

Calcutta in 1850

In 1848 woonde de sterke Schotse schaker John Cochrane, destijds behorend tot de absolute wereldtop, al enige jaren in Calcutta, toen hij hoorde dat er even buiten de stad een Indiër woonde, die nog nooit een schaakpartij verloren had. Zijn naam was Moheschunder Bannarjee. Cochrane zocht hem op en schaakte tegen hem en het was inderdaad de sterkste tegenstander die hij daar had ontmoet. Hij verloor zelfs regelmatig van hem. Ze speelden maar liefst 448 schaakpartijen tegen elkaar en ze zijn tot de dag van vandaag allemaal bewaard gebleven. Wat de partijen zo bijzonder maakt is het openingsrepertoire van Bannarjee: hij speelde op 1.d4 standaard 1...,Pf6 en volgde redelijk goed de openingstheorie van het Koningsindisch, het Nimzo-Indisch, het Grünfeld-Indisch en de Pirc, openingen die stuk voor stuk pas 75 jaar later in Europa ontstonden! Bannarjee was zijn tijd dus ver vooruit! John Cochrane briefde zijn partijen door naar Engeland en daarom kregen de openingen die begonnen met 1.d4,Pf6 de naam "Indisch".

Een voorbeeld van één van de prachtige schaakpartijen tussen Cochrane en Bannarjee is de volgende. Cochrane speelde in dit geval met wit.

1.e4,d6 2.d4,g6 3.c4,Lg7 4.Pc3,Pf6 5.f4,O-O 6.Pf3,Lg4 7.Ld3?,e5! 8.fxe5,dxe5 9.d5,Pxe4!? 10.Pxe4,f5 11.Peg5,e4 12.Pe6,exf3! 13.Pxd8?!,fxg2 14.Tg1,Lxd1 15.Pe6,Lg4 16.Pxf8,Kxf8 17.Txg2,Pd7 18.Lf4,Pc5 19.Kd2,Tc8 20.Kc2,Lf3 21.Tf2,Pxd3 22.Kxd3,Le4+ 23.Ke3,b5 24.cxb5,Lxd5 25.Td2,Lc4 26.Tad1,Lf6 27.Lh6+,Kg8 28.Kf4,Te8 29.b3,Lxb5 30.Tc1,Le2! 31.Te1 (zie diagram)

31...,Te4+ 32.Kg3,Lh4+ Wit geeft op.

John Cochrane